

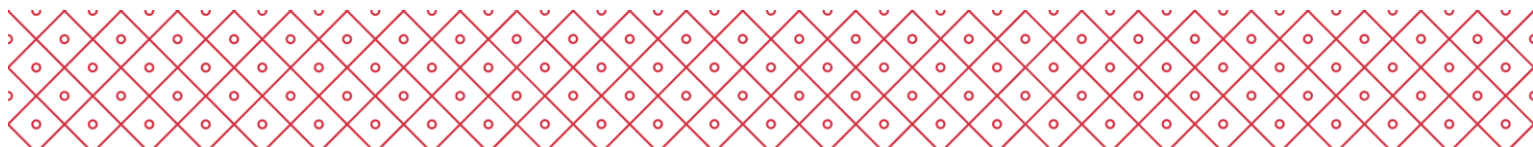
**Univerzita
Karlova**

Definice rovnosti

Univerzita Karlova

Rada pro rovné příležitosti

13. ledna 2026

Obsah

Preambule	3
Principy	3
Závěr	6
Související dokumenty	7
Zdroje	7

Preambule

Univerzita Karlova je společenstvím studentek, studentů, zaměstnankyň, zaměstnanců, absolventek, absolventů a akademických a vědeckých pracovníků a pracovníků, které spojuje úsilí o rozvoj poznání, vzdělávání, svobodné bádání a odpovědnost vůči společnosti. Jako nejstarší univerzita ve střední Evropě ctíme akademickou tradici založenou na otevřenosti (*semper apertus*), svobodném zkoumání a respektu k lidské důstojnosti, k sobě navzájem i k rozmanitosti perspektiv. Zároveň si uvědomujeme svou odpovědnost citlivě reagovat na proměny společnosti, vědy a vzdělávání. Usilujeme o progresivní přístupy, které podporují demokracii, otevřenou vědu, akademickou svobodu a vysokou kvalitu vzdělávání a výzkumu. Věříme, že skutečně kvalitní a udržitelná věda a vzdělávání je možné jen tam, kde má každý člověk v akademické obci rovné a spravedlivé podmínky k rozvoji svého potenciálu, kde je rozmanitost chápána jako zdroj síly a inspirace a kde inkluze vytváří prostor pro plnohodnotnou účast všech.

Tento dokument proto vznikl jako stručné a srozumitelné vymezení principů, které na Univerzitě Karlově sdílíme a dlouhodobě rozvíjíme. Jeho cílem je posilovat kulturu naší široké akademické obce napříč obory a podporovat společné porozumění hodnotám, na nichž stojí moderní, otevřená a respektující univerzita. Dokument má hodnotový a orientační charakter: neusiluje o řešení jednotlivých konkrétních situací, nestanovuje závazná pravidla ani sankce a nenahrazuje existující institucionální postupy. Jeho ambicí je přispět k otevřenému dialogu o podobě akademického prostředí, nabídnout společný rámec pro reflexi každodenní praxe a posilovat kulturu respektu, odpovědnosti a vzájemné důvěry v akademické komunitě.

Rovnost, diverzita a inkluze nepředstavují pro Univerzitu Karlovu pouze principy ukotvené v dokumentech – jsou každodenní praxí. Všichni v akademické obci by měli přispívat k budování prostředí založeného na solidaritě, ohleduplnosti, vzájemné podpoře a odpovědnosti za slova i činy.

Principy

Univerzita Karlova usiluje o prostředí, v němž je respektována rovnost všech a kde rozmanitost zkušeností, perspektiv a identit představuje zdroj vzájemného obohacení, inovace, tvořivosti a vědecké i pedagogické kvality. Chceme být místem, kde se každý cítí vítaný, v bezpečí a s vědomím, že jeho schopnosti a zkušenosti mají hodnotu pro rozvoj univerzity jako celku. Zavazujeme se podporovat zejména:

- rovnost příležitostí v přístupu ke vzdělání, práci, výzkumu a akademickému růstu,
- diverzitu jako přirozenou a obohacující součást univerzitního života,
- inkluzivní prostředí založené na respektu, spolupráci a odpovědnosti,
- bezpečnou a důstojnou atmosféru, která umožňuje dialog a svobodné myšlení.

Rovnost

Rovnost na Univerzitě Karlově znamená nediskriminační a respektující přístup ke vzdělání, práci, výzkumu a akademickým příležitostem. Nejde o stejnost, ale o vytváření spravedlivých podmínek, které reflektují individuální potřeby a umožňují každé člence a členovi univerzitního společenství rozvinout svůj potenciál bez bariér a vyniknout zejména díky svým schopnostem, úsilí a přínosu ke společným cílům univerzity, nikoli díky osobním charakteristikám či výhodám plynoucím ze znevýhodnění druhých. Univerzita Karlova se proto zavazuje aktivně identifikovat a odstraňovat strukturální bariéry a podporovat takové myšlení a jednání, které naplňuje hodnoty rovnosti a respektu k rozmanitosti.

V praxi Univerzity Karlovy tedy rovnost znamená zejména:

- férové a transparentní zacházení ve všech fázích studia, pracovních procesů i akademického rozvoje,
- rovná, transparentní a nediskriminační pravidla odměňování a spravedlivé pracovní podmínky, přičemž výše odměny se odvíjí od výkonu a odpovědnosti, nikoli osobních charakteristik,
- zajištění přístupného a bezpečného prostředí, včetně fyzické, digitální i komunikační přístupnosti,
- férové a inkluzivní přijímací, hodnotící a výběrové procesy, které minimalizují předsudky a systematické zkreslení,
- aktivní prevenci diskriminace, šikany, obtěžování a zajištění účinných mechanismů ochrany a podpory,
- nastavování mechanismů podpory marginalizovaných a zranitelných skupin, včetně studujících se specifickými potřebami, LGBTQI+ osob, pečujících, osob se zdravotním znevýhodněním, osob v různém věku, kariérní fázi nebo různého sociokulturního původu,
- rozvoj kultury respektu a spolupráce, která podporuje otevřený dialog, pluralitu perspektiv a konstruktivní řešení konfliktů,
- systematické vzdělávání a profesní rozvoj v oblastech rovnosti, diverzity a inkluze pro studující, akademické i neakademické pracovníky a pracovnice,
- sběr a vyhodnocování relevantních dat pro identifikaci bariér a sledování pokroku v oblasti rovnosti,
- zajištění smysluplného zapojení různých skupin studujících, akademických i neakademických pracovníků do rozhodovacích procesů a do tvorby vnitřních předpisů a strategií Univerzity Karlovy tak, aby zohledňovaly existující diverzitu akademické obce,
- odpovědné vedení, které podporuje rovné příležitosti a vytváří podmínky pro inkluzivní fungování všech součástí Univerzity Karlovy.

Diverzita

Diverzita je přirozeným a obohacujícím prvkem akademického prostředí. Odráží širokou škálu zkušeností, identit, perspektiv a životních cest, které posilují kreativitu, kritické myšlení, kvalitu akademické práce a schopnost porozumět světu v jeho komplexnosti. V univerzitním kontextu je diverzita chápána především jako rozmanitost lidí a odborných perspektiv v rámci studijních, pracovních a akademických rolí.

Zahrnuje interindividuální variabilitu ve schopnostech a odborných perspektivách, ale také rozdíly v sociodemografických charakteristikách a biografických zkušenostech, které jednotlivce ukotvují v určité sociální pozici a ovlivňují jejich pohled na realitu. Tyto rozdíly vedou k odlišné citlivosti vůči aspektům řešených problémů, což představuje zásadní přínos pro tvorbu i předávání poznání. Zároveň platí, že práce s diverzitou je kognitivně i komunikačně náročná a vyžaduje aktivní úsilí o porozumění, reflexi a překonávání zjednodušujících interpretací.

Diverzita na UK znamená rozmanitost lidí a perspektiv v rámci studijních, pracovních a akademických rolí. Neznamena však relativizaci odborných kvalifikačních standardů, profesních odpovědností, epistemické autority ani pravidel akademické integrity, hodnocení a rozhodování, a to nikoli bezbřezě, ale v rámci sdílených hodnot rovnosti, respektu k lidské důstojnosti a v souladu s právním řádem a vnitřními předpisy UK. Názory či postoje, které popírají rovnost lidí, zpochybňují legitimitu existující diverzity nebo odmítají její pozitivní přínos, nejsou s tímto hodnotovým rámcem slučitelné.

V souladu s mezinárodními univerzitními standardy chápeme diverzitu jako:

- přirozený a žádoucí rys akademického prostředí, který přispívá k inovaci a rozvoji kvalitní a udržitelné vědy,
- prostředí, v němž různé hlasy mají stejnou váhu a přispívají k hlubšímu poznání, při respektu k odborným kompetencím, rolím a pravidlům rozhodování a hodnocení,
- hodnotu, která posiluje demokratické, otevřené a respektující akademické prostředí,
- předpoklad smysluplné mezioborové spolupráce, která bere vážně různost odborných diskurzů a epistemických přístupů.

Diverzita je pro nás závazek – nikoli automatický stav, ale proces, který vyžaduje aktivní podporu reprezentace, zapojení a respektu k jinakosti, stejně jako pojmenovávání a reflektování mechanismů, jež mohou vést k nerovnostem či vylučování.

Inkluze

Inkluze znamená vytváření prostředí, v němž mají všichni členové a členky univerzitní komunity rovné příležitosti k naplnění akademických standardů a pravidel v podmínkách, které zohledňují jejich individuální situaci. Nejde o snižování nároků, ale o spravedlivý a nediskriminační přístup k jejich uplatnění, a tím o faktické naplňování rovnosti příležitostí. Inkluze usiluje o to, aby se všichni členové a členky univerzitní komunity mohli plnohodnotně účastnit studia, výzkumu a pracovního života, být vyslyšeni a spoluformovat směřování univerzity.

Inkluze je úzce propojena s diverzitou a respektem. Vychází z předpokladu, že lidé se liší ve svých schopnostech, vzdělávacích potřebách, životních podmínkách a biografických zkušenostech, včetně osob se specifickými studijními či pracovními potřebami, zdravotním znevýhodněním nebo jinými formami omezení, které mohou vytvářet nerovné podmínky pro jejich zapojení. Inkluzivní přístup proto znamená individualizaci a diferenciaci forem studia, výuky, výzkumné práce i pracovních procesů, a to tak, aby různost nebyla překážkou, ale přirozenou součástí akademického prostředí.

Inkluze zahrnuje zejména odstraňování strukturálních, studijních, pracovních, sociálních a kulturních bariér, rozvoj podpůrných služeb pro osoby se specifickými potřebami, podporu sounáležitosti a respektu, aktivní práci s nevědomými předsudky a vytváření transparentních a spravedlivých procesů, které umožňují plnohodnotné zapojení všech členů a členek univerzitní komunity.

Inkluzivní prostředí chápeme jako základ demokratického fungování univerzity – prostředí, v němž různé hlasy mohou zaznívat, být brány vážně a přispívat k otevřenému dialogu. Věříme, že právě takto pojatá inkluze je podmínkou akademické svobody, kvality vzdělávání a odpovědné vědecké práce.

Odmítnutí diskriminace

Univerzita Karlova odmítá jakoukoli formu diskriminace, šikany, obtěžování a násilí. Žádná členka a člen akademické obce nesmí být znevýhodněn či poškozen na základě osobních charakteristik, které nejsou relevantní pro studium či práci, zejména z důvodu: rasy, etnického původu či národnosti, jazyka, náboženského vyznání, víry a světonázoru, ideologie nebo politického přesvědčení, věku, pohlaví, genderové identity a genderového vyjádření, sexuální orientace, zdravotního postižení, chronického onemocnění či neurodiverzity, těhotenství, rodičovství nebo pečovatelského statusu, sociálního nebo ekonomického původu a majetkových poměrů, rodinného stavu, jinakosti či osobní identity, ani z jiných důvodů neslučitelných s principy rovnosti a lidské důstojnosti.

Odmítnutí diskriminace se vztahuje na zacházení založené na nerelevantních osobních znacích a nevylučuje legitimní rozlišování vycházející z odborných, výkonových a kvalifikačních hledisek. Tímto není dotčeno uplatňování spravedlivých, předem známých a věcných kritérií pro hodnocení, přijímání, kariérní postup a odměňování.

Závěr

Tato deklarace vyjadřuje náš společný závazek budovat Univerzitu Karlovu jako prostor, v němž může každý člověk uplatnit svůj talent a být respektován jako plnohodnotná součást akademické obce. Je naší povinností chránit důstojnost každého jednotlivce a kultivovat prostředí, v němž se všichni mohou cítit bezpečně a prožívat sounáležitost. Univerzita Karlova potvrzuje, že principy rovnosti, diverzity a inkluze jsou nedílnou součástí její identity a nezbytnou podmínkou akademické svobody, rozvoje kvalitní a udržitelné vědy a společenské odpovědnosti.

Související dokumenty

[Plán rovných příležitostí Univerzity Karlovy pro období 2025-2027](#)

[Etický kodex Univerzity Karlovy](#)

[Praktický průvodce inkluzivní komunikací na UK](#)

Zdroje

[Equality Policy | Equality and Diversity Unit](#)

[What does equality, diversity, and inclusion mean?](#)

[Equality, diversity, inclusion and belonging | Cambridge University Press & Assessment](#)

[Welcome Message | Inclusive Princeton](#)

[declaration-of-equity.pdf](#)

[Equality Act 2010: guidance - GOV.UK](#)

[Evropská charta pro výzkumné pracovníky a Kodex chování pro přijímání výzkumných pracovníků](#)